

Horáčková Zdeňka, *Kardinál Ditrichštejn a jeho vztahy k římské kurii ve světle dopisů tří papežských nunciů (1621-1634)*

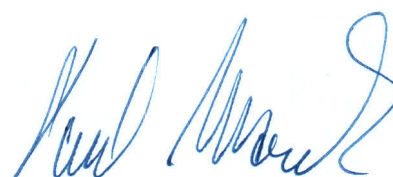
Kardinál František z Ditrichštejna bezpochyby náleží mezi nejznámější postavy bělohorské epochy. Pozornost mu věnovala celá řada českých a moravských historiků v čele s Janem Tenorou, Rudolfem Zuberem, Pavlem Balcárkem anebo Tomášem Parmou. Posledně jmenovaný autor přitom důkladně zmapoval vztahy, jež olomouckého biskupa a gubernátora Moravy pojily k papežskému dvoru. Neobyčejně zajímavé svědectví mu při jeho práci poskytly dopisy, které Ditrichštejnovi zasílali jeho římské agenti. Stranou svého badatelského zájmu Parma naopak záměrně ponechal relace papežských nunciů a jejich vzájemnou korespondenci s Ditrichštejnem. Právě k nim obrátila svou pozornost autorka předloženého textu.

Zdeňka Horáčková se v něm rozhodla představit výpovědní hodnotu dopisů, jež ve dvacátých a na počátku třicátých let 17. století Ditrichštejnovi zaslali nunciové Carlo Caraffa, Gianbattista Palloto a Ciriaco Rocci, a které jsou uloženy v Moravském zemském archivu v Brně. Výběr korespondentů nebyl nahodilý. Jelikož jejich mise spadají do pontifikátu profrancouzsky orientovaného papeže Urbana VIII., autorku zajímalo, zdali a případně nakolik se tato skutečnost projevila na jejich poměru ke kardinálovi, který byl znám coby zapřisáhlý stoupenec habsburské dynastie. Svým pojetím se tak studie Zdeňky Horáčkové řadí k současné době velmi oblíbenému výzkumu klientských sítí v raném novověku a k problematice tzv. vícenásobné loajality (W. Reinhard, H. von Thiesen, R. González Cuerva, P. Periat, ad.). Kardinál František z Ditrichštejna, jenž byl složitými pouty vázaný jak službou císaři, tak i španělskému králi a papeži, a který nejen v pobělohorském období vystupoval současně hned v několika významných společenských rolích, je v tomto ohledu naprosto vzorovou ukázkou toho, jak se tyto spleť diplomatické i individuální vazby projevovaly na úrovni vrcholné politiky.

Třebaže hlavním cílem práce Zdeňky Horáčkové bylo zmapování projevů Ditrichštejnovy vícenásobné loajality, autorka se nespokojila jen s analytickým zpracováním pramenného materiálu a zasazením jeho výpovědi do kontextu současného, především zahraničního, bádání. Součástí práce je i edice více než čtyřiceti italsky psaných dopisů, jež kardinálovi v průběhu dvacátých a třicátých let 17. století adresovali nunciové Carlo Caraffa, Gianbattista Palloto a Ciriaco Rocci. Ačkoliv se především v případě rukopisných poznámek nunciů nejedná o paleograficky snadnou záležitost, Zdeňka Horáčková se i s tímto problémem vyrovnala na jedničku a usnadnila tak potencionálním badatelům další vytěžení tohoto zajímavého epistolárního souboru.

Práci jednoznačně doporučuji k prezentaci na celostátní Studentské vědecké konferenci Historie 2020.

V Pardubicích 26. 2. 2020

doc. Mgr. Pavel Marek, Ph.D.